

O derradeiro herdeiro

A Euloxio da Cegoñeira
in memoriam

"Ando a tocarlle as maos ós antepasados.."
Os Eidos. U. Novoneyra

Levouno o vento frío de febreiro
ese corisco que queima a memoria
como queima as colleitas os anos de fame.

Foise co último inverno de chuvias incsesantes
cando cacarexaban as pegas agoireiras
arredor da casa atormentada.

Estaba escrito nas súas mans artrósicas
e na súa mirada desolada
-Ata aquí termou o home-

Pechou para sempre a Cegoñeira
ficou o derradeiro labrego do Cantiño
-Ata aquí chegou unha liñaxe
de nobres campesiños chairegos-

Outros leiros para o monte
Outros eidos para a tristura
Outro ermo na contorna
Outra casa para o esquezo
- Propiedade das pantasmas da hedra-

Fórone os días de festa
cando celebrabamos o patrón
e á calor da conversa demorada
soaba unha cantiga.

Remataron os días de verao
das rogas de xente nas colleitas
que enchían de fartura a parroquia.

*Terminaron as tardiñas de merenda,
tempo de amoras e cereixas
de travesuras e de xogos amorosos
nas augas do río adolescente
-Explorando as grandes ínsuas do río Miño-*

*Aló van os domingos de xantar xuntos
de arrecendo a bola fresca
e sobremesa cavilando noutras xeiras.*

*Acabaron as noites de invernía
de cartas e de contos a carón do lume
mentres a aldea remoía soidades.*

Tempos aqueles...

*Treman as trabes de castiñeiro,
a couza apodérase dos cangos,
as fiestras batan contra a noite
e unha lúa pálida alumea os cuartos solitarios.*

*Pandan as paredes e o teito,
os aveños enferrúxanse no alboio,
as arañeiras habitán as estancias baleiras
e as curuxas axexan as sombras do silencio.*

*Hai un can laiando polo dono
que se nega a abandonar o territorio
e un gato triste agochado no faiado.*

*O mapa mudo das ausencias
dos últimos fillos da aldea
percorre a ruta das ruínas,
un berro telúrico e ancestral
estremece as entrañas da terra abandonada
e un lóstrego atravesa o corazón da chaira.
-Baixo a treboada da nostalxia-*

*Así se pecha a historia dun pobo que esmorece.
Aquí se pecha a porta dun mundo que se foi
- A porta da CASA GRANDE da tradición-*

*Non puido ser estéril tanta loita
tanta pelexa contra as inclemencias do destino
-A flor do esforzo deu o seu froito-*

*Sementaremos un tempo de esperanza
para restaurar os traballos e os días
de tódolos avós e de tódalas infancias
que cultivaron unha lenda milenaria.*

*Reconstruiremos a casa natal e familiar
para honrar a herdanza dunha estirpe
e redimir o soño dos devanceiros.*

*Porque nos cómbaros do lugar da memoria
áinda florece unha rosa amarela.*